

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

ارشد
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

امير المؤمنين علي^ع

عليه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امیر مومنان علی علیه السلام (جزوه)

نویسنده:

جمعی از نویسندگان

ناشر چاپی:

موسسه اصول دین

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

فهرست	۵
امیر مؤمنان علی علیه السلام (جزوه)	۶
مشخصات کتاب	۶
جانشین پیامبر (ص)	۶
نخستین پیشوا	۸
پیامبر(ص) دلسوز و مآل اندیش	۹
حدیث تاریخی غدیر	۱۱
سند حدیث غدیر	۱۷
درباره مرکز	۱۹

مشخصات کتاب

عنوان و نام پدیدآور: حضرت امیر مؤمنان علی علیه السلام

مشخصات نشر: [قم]: موسسه اصول دین، [۱۳××]

مشخصات ظاهری: ۲۶ص.

وضعیت فهرست نویسی: در انتظار فهرست نویسی (اطلاعات ثبت)

یادداشت: بالای عنوان: پیشوای اول

شماره کتابشناسی ملی: ۱۶۴۷۵۷

جانشین پیامبر (ص)

(۱) شیعه ی دوازده امامی، بر آنست که: پس از رسول خدا، رهبری جهان اسلام، با امیرمؤمنان علی علیه السلام و آنگاه با یازده فرزند پاکش، می باشد.

و این ایده و عقیده را دلایلی به روشنی آفتاب در آستین دارد که با دیدن آن، بی نظران بی غرض را جای تردید باز نمی ماند:

جابر فرزند عبدالله، از یاران ویژه ی پیامبرصلی الله علیه وآله، می گوید:

روزی که آیه ی وجوب اطاعت از خدا و رسول و اولی الامر(۲)، فرود آمد به آن گرامی گفتم: خدا و رسول را شناخته ایم اما سه دیگر چه کسانی؟

فرمود: «آنان امامان و جانشینان من هستند که

(صفحه ۵)

نخستین ایشان علی فرزند ابوطالب و آنگاه به ترتیب حسن، حسین، علی بن الحسین، محمدبن علی - که در تورات باقر نامیده شده و تو، جابر او را در خواهی یافت و در آن روزگار، سلام مرا بدو برسان! - پس از او جعفر بن محمد الصادق، موسی بن جعفر، علی بن موسی، محمدبن علی، علی بن محمد، حسن بن علی و در انجام: فرزند حسن بن علی خواهد بود همان که نام و کنیه ی (۳) او همانند من است (۴) و (۵)».

(صفحه ۶)

(۱) الغدير و علامه امینی.

کتاب جهانی الغدير همت بلند مجاهد فقيد، علامه ی شيخ عبدالحسين اميني - که رحمت خدا براو باد - پيرامون حديث غدير، به وجود آمده است. اين کتاب عظيم که دستاورد يك عمر تلاش راستين آن

بزرگ مرد است، در چندین جلد و به زبان عربی است و تا کنون ۱۱ جلد از آن نشر یافته است. زبان و بیان کتاب به استواری کوه و به روانی آب تدوین یافته و محتوای آن چنان مستدل است که به اذعان بزرگان و دانشمندان اهل سنت، در طئی آن حَقَّانیت تشیع، احیاء شده است و یکباره تلقی اهل سنت از تشیع را دگرگون ساخته و به تفاهم این دو گروه مسلمان، خدمتی بزرگ کرده است.

هماره نام او بزرگ باد. در رساله حاضر، از این کتاب عظیم، بسیار استفاده شده است.

(۲) أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ، سوره نساء، آیه ی ۵۹.

(۳) در زبان عرب، به نام هایی که جزء نخستین آن کلمه ی «اب» یا «ام» می باشد، کنیه می گویند.

(۴) و (۵) نام و کنیه ی پیامبر صلی الله علیه و آله به ترتیب محمد و ابوالقاسم است.

منتخب الاثر، ص ۱۰۱ به نقل از کفایه الاثر، مؤلف این کتاب در این باب ۵۰ روایت از کتابهای عامه و خاصه نقل می کند که در همه ی آنها پیامبر صلی الله علیه و آله امامان دوازده گانه علیهم السلام را با اسم معرفی نموده است.

نخستین پیشوا

هیچ جامعه یی، در هیچ موضوع از زمان و مکان، نمی تواند بی راهبر و یله و رها به سر برد؛ این قولی است که جملگی برآندند. با الهام از این واقعیت، این یادآوری به خاطر می آید که:

هر کس که زمامدار جامعه یی است، اگر به دوام و سعادت آن عشق می ورزد، ناگزیر باید در حراست آن کوشا باشد و با توجه به شعاع قدرت، مسؤولیت، دانش و بینشی که دارد؛

در حال و هم آینده و حتی آینده ی دور آن جامعه بیندیشد و طرح و برنامه داشته باشد، تا همواره سرنوشت جامعه به حوزه ی سعادت ایده آل، نزدیک گرداند.

بر همین اساس و روی همین الزام است که

(صفحه ۷)

زمامداران، حتی در مسافرت های کوتاه، قائم مقامی برای خود تعیین می کنند. و این کار در همه ی جلوه های رهبری، نمود دارد:

یک رئیس خانوار، یک مدیر مدرسه، یک استاد کار کارخانه، در غیبت چند ساعته، جانشینی برای خویش برمی گزیند و دیگران را به فرمانبری از او- در غیاب خویش - سفارش می کند. این مسأله چندان بدیهی است که نیاز به برهان ندارد.

پیامبر(ص) دلسوز و مآل اندیش

پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله که راهبر جامعه ی جهانی اسلام بود، بر همین روال عمل می کردند.

هر جا که برای نخستین بار، فروغ اسلام می تابید؛ هر چند هم کوچک، آن گرامی حاکمی شایسته بر آن

(صفحه ۸)

می گماشت تا زمام امور را به دست گیرد.

برای لشکریایی که به جهاد اعزام می کرد، فرمانده ی سپاه معین می فرمود و گاه چند نفر را به ترتیب معاون آن فرمانده قرار می داد تا اگر یکی کشته شود، سپاه بی سرپرست نماند.

همچنین، کسانی را می شناسیم که آن گرامی، به هنگام مسافرت از مدینه، آنان را به عنوان جانشین و نماینده ی خویش می گمارد تا مدینه در غیبت آن بزرگ، بی زمامدار نماند(۱).

شیعه می گوید: با همین دلیل چگونه با خرد موافق است که پیامبر صلی الله علیه و آله رحلت فرماید بی آنکه جانشین

(صفحه ۹)

خویش را بر گمارده باشد؟!

کدامین سوی از این احتمال ها که بر می شمیریم با خرد

راست است؟:

- آیا پس از رحلت «پیامبر صلی الله علیه و آله» دیگر جامعه ی اسلامی نیازی به رهبر نداشت؟

- و یا پیامبر صلی الله علیه و آله برای جامعه ی مسلمین، پس از خویش، اهمیتی قائل نبود؟

- و یا دلسوزی و تدبیر خویش، از کف نهاده بود؟

- و یا لایق ترین جانشین را نمی شناخت؟

دگر باره می پرسیم:

کدام سوی از این احتمال ها که بر شمردیم، با خرد هماهنگ می باشد؟

پیامبر عزیز اسلام صلی الله علیه و آله - که با مهری عمیم، در همه ی چم و خم های زندگی مسلمانان، نشانه های

(صفحه ۱۰)

راهبری و تعیین تکلیف را از سوی او، می توان دید، چگونه ممکن است، در امری چنین عظیم، تعیین تکلیف نفرموده باشد؟

شیعه ی امامیه با توجه به این حقایق، به پی جویی متون و مدرک های نخستین و اصلی اسلام می پردازد و در این پی جویی، به منابعی سرشار که خرد و وجدان اسلامی اش، از پیش حکم می کرده است؛ برمی خورد و سرانجام بدین نتیجه می رسد که از پیامبر صلی الله علیه و آله، فرمانهایی روشن، کافی و قاطع در زمینه ی تعیین جانشین به جای مانده:

چنان چون: آیه ی ولایت، حدیث غدیر، حدیث سفینه، حدیث ثقلین، حدیث حق، حدیث منزلت، حدیث دعوت عشیره و دیگر چیزهایی که در کتاب های بزرگ به گستردگی به محک بحث و تحقیق زده شده

(صفحه ۱۱)

است. و ما از این همه، تنها حدیث غدیر را برمی گزینیم و انصافتان را به داوری می طلیم:

(۱) به کتاب هایی که درباره ی تاریخ اسلام و روش رسول اکرم صلی الله علیه و آله، نوشته شده است مانند سیره ی

حدیث تاریخی غدیر

پیامبر گرامی صلی الله علیه وآله، در سال دهم هجرت به مکه عزیمت فرمودند تا فریضه ی حج بگزارند.

این حج، در آخرین سال عمر پیامبر عزیز، انجام شد و به همین جهت در تاریخ، آن را حَجَّهالوداع می گویند، یعنی حج بدرود، حج خداحافظی.

همراهان پیامبر را که به شوق همسفری با آن حضرت و دیدن و فراگرفتن حَجِّی درست، به رکابش شتافته بودند؛ تا ۱۲۰ هزار نفر نوشته اند...

گروهی نیز در شهر مکه به او پیوستند. پس از انجام گزاردن حج و به هنگام بازگشت به مدینه، روز هیجدهم

(صفحه ۱۲)

ماه ذیحجه، در «غدیر خم» (۱) «این آیه نازل شد:

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ، فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ (۲).

«ای پیامبر، برسان آنچه از پروردگارت بر تو فرود آمده است و اگر نرسانی، رسالت خدای را به جا نیاورده ای و خداوند تو را از - گزند - مردمان در امان دارد...».

بدین ترتیب فرمانی بزرگ از سوی خداوند بر پیامبر صلی الله علیه وآله نازل شد.

لبهای کاروانیان به آهستگی نجوا می کند:

- خدا فرمانی داده است...

(صفحه ۱۳)

و همه منتظر فرمان می مانند...

در همین هنگام، پیامبر صلی الله علیه وآله، دستور می دهد که همه از حرکت باز گردند و بازماندگان در رسند.

چنین می کنند... و راه گذرانی بسیار، به فرمان رسول خدا صلی الله علیه وآله، اینک برای شنیدن یک خبر ایستاده اند... و صحرا چنان که می دانیم و گفتیم: پهنه ی بی آب و تفته ی غدیر خم است.

نیمروز است و هرم آفتاب سوزنده؛

خبر چیست که پیامبر در این هنگام و هنگامه، مردم را بر سر

پا نگاهداشته است؟

در این هنگام، بانگ اذان به گوش می رسد؛ پیامبر صلی الله علیه و آله با مردم نماز می گزارد و از بار بند شتران، مکانی بلند ساخته می شود. پیامبر صلی الله علیه و آله بر فراز آن می ایستد. سینه ها نفس ها را دزدیده اند و مردم چون

(صفحه ۱۴)

ریگزار صحرا، خاموش خاموشند و منتظر شنیدن خبر.

پیامبر صلی الله علیه و آله شروع می کند؛ سخنانش چون تراوش ذرات آب که از آبشار در هوا پراکند، نرم و نوازشگر است و هرم گرما را می شکند و مردمان تشنه، زیر آفتاب، با گوش جان آن را می نوشند و می نوشند؛ پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله پس از ستایش خداوند، چنین ادامه می دهد:

- من و شما، هر دوران مسؤولیم (۳)؛ چه می گوئید؟

- گواهیم که ما را تبلیغ کردی و در این راه چه بسیار کوشیدی، خدا تو را بهترین پاداش دهد!

- آیا به یگانگی خداوند و پیامبری بنده اش

(صفحه ۱۵)

محمد صلی الله علیه و آله، گواهی نمی دهید؟

و به راستینی بهشت، دوزخ، مرگ، رستخیز و زندگی پس از در گذشتن؟

- گواهی می دهیم.

- خدایا گواه باش! و آنگاه رو سوی مردم باز می گوید:

- مردم! من و شما کنار کوثر یکدیگر را خواهیم دید؛ هشیار باشید که پس از من با دو «گران بها گوهر» چگونه خواهید بود؟

- ای پیامبر خدا، آن دو، چیست؟

- کتاب خدا و اهل بیت من. خدا به من خبر داده است که این دو از هم نگسلند تا کنار کوثر به من رسند... از آنان پیشی مجوید که هلاک خواهید شد و هم باز پس نمانید که باز موجب هلاکت است.

(صفحه ۱۶)

این هنگام، دست امیرمؤمنان حضرت علی علیه السلام را برمی افرازد تا مردم، همه، او را ببینند و باز شناسند؛ پس آنگاه در همان حال منشور آسمانی جانشینی خود را می خواند:

أَيُّهَا النَّاسُ مَنْ أَوَّلَى النَّاسِ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ.

مردم! چه کسی به مؤمنان از ایشان سزاوارتر است و بر آنان ولایت و سرپرستی دارد؟

– خدا و پیامبرش دانا ترند.

– خدا بر من ولایت دارد و من بر مؤمنان، و من بر گرویدگان، از خود ایشان سزاوارترم؛ پس:

مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ (۴).

(صفحه ۱۷)

هر کس من ولی و سرپرست اویم، علی سرپرست و ولی اوست.

خدای من! دوستانش را دوست بدار و با دشمنانش دشمن باش! و یاری کن هر که او را یاری کند و کیفر ده آن را که با وی بستیزد...

هان! هر حاضری باید به غایبان ابلاغ کند.

هنوز مردم نپراکنده اند که این آیه نازل می شود:

امروز دینتان را کامل و نعمت را بر شما تمام کردم و خرسند شدم که اسلام دین شما باشد (۵)!

پس آنگاه پیامبر صلی الله علیه و آله، فریاد برآورد:

اللَّهُ اكْبَر!

(صفحه ۱۸)

دین خدا کامل شد و پروردگار به رسالت من و امامت علی پس از من، خشنود گشت.

پس از این مراسم، مردم به امیرمؤمنان حضرت علی علیه السلام شاد باش گفتند؛ از کسانی که پیشاپیش اصحاب، به امیرمؤمنان، حضرت علی علیه السلام تهنیت گفتند، ابوبکر و عمر بودند که گفتند:

بَحْبَحْخَلْكَ يَا عَلِيُّ، أَصْبَحْتَ مَوْلَايَ وَ مَوْلَى كُلِّ مُؤْمِنٍ وَ مُؤْمِنَةٍ اِيْ خَوْشَا بَرِّ تَوْ يَا عَلِي، که مولای من و هر مرد و زن با ایمان شده

ای.(۶).

(۱) غدیر خم نام جایی است بین مکه و مدینه.

(۲) سوره ی مائده، آیه ی ۶۷.

(۳)

مسئولیت پیامبر صلی الله علیه و آله، ابلاغ رسالت و مسئولیت دیگران، عمل بدین و ابلاغ به دیگران است.

(۴) طبق روایت احمد بن حنبل - یکی از چهار پیشوای بزرگ اهل تسنن - پیامبر صلی الله علیه و آله این جمله را چهار بار تکرار فرمود.

الْيَوْمَ اكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَ اَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَ رَضِيْتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِينًا، سوره ی مائده، آیه ی ۳.

الغدیر، ج ۱، ص ۹ - ۱۱.

سند حدیث غدیر

این حدیث از جهت سلسله ی راویان، چندان محکم است که شاید کمتر مانند داشته باشد.

(صفحه ۱۹)

یکصد و ده نفر (۱) از اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله که در غدیر حاضر بوده اند، این حدیث را بی هیچ واسطه، از پیامبر صلی الله علیه و آله نقل کرده اند و هم هشتاد و چهار نفر از تابعین (۲).

دانشمندان آگاه و بی غرض، چه تاریخ نویسان و چه مفسران و دیگر ها، از اهل تسنن، مسأله ی غدیر را با مدارک زیاد در کتاب های خود آورده اند، که نام سیصد و پنجاه نفر از آنها در کتاب «الغدیر» فراهم آمده است.

چه بسیاری از دانشمندان بزرگ اسلامی، در این باره مستقلاً کتاب نوشته اند که نام بیست و شش نفر از آنان با ویژگیهای کتاب هایشان در «الغدیر» فراهم آمده است.

(صفحه ۲۰)

فرهنگ نویسان چون به واژه ی غدیر یا مولی، رسیده اند، داستان غدیر را باز گفته اند...

و باری، کوچک ترین تردید و کمترین سایه ی انکار در سند حدیث غدیر وجود ندارد مگر برای آن دسته از مردمان که در نور خورشید می ایستند و گرمی آن را بر پوست خود حس می کنند اما باز می گویند نور و گرمایی نیست.

(۱) الغدیر،

ج ۱، ص ۱۴ - ۶۱.

(۲) الغدير، ج ۱، ص ۶۲-۷۲ - تابعين آنانند كه خود پيامبر صلی الله عليه وآله را ندیده اند، اما يك يا چند تن از اصحاب آن حضرت را دیده اند. «فرید وجدی».

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البيت عليهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱. JAVA

۲. ANDROID

۳. EPUB

۴. CHM

۵. PDF

۶. HTML

۷. CHM

۸. GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱. ANDROID

۲. IOS

۳. WINDOWS PHONE

۴. WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتاهای خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

خانه کتاب

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹